

# Demokratska hipnoza

2012.

Još jedna kritika demokracije? Ponovno? Da, želimo razmotriti što je demokracija i da li je doista moguća, a u tom slučaju da li je, neću reći pravedna, ali barem prihvatljiva, budući da se prikazuje kao vrhunski primjer tolerancije, prihvaćanja, jednakosti, popraćena kolektivnim licemjerjem koje omeđuje njeno područje.

Etimološki riječ demokracija znači „vladavina naroda”. Međutim, da li demokracija može biti uistinu vladavina naroda? Na teoretskoj razini, da bi zadržala takvo značenje, podrazumijevala bi da sav narod donosi zajedno odluke koje se njega samoga tiču.

To bi se moglo primijeniti samo na malu zajednicu ili pak na ograničeni teritorij, u svakom slučaju nije primjenljivo na metropolu ili na grad srednje veličine. Bilo bi nemoguće i neizvedivo; demokracija se, dakle, pretvara u predstavničku demokraciju, *ergo* u završetak svake individualne i kolektivne slobode.

Kako funkcionira predstavnička demokracija? Netko se kandidira (gotovo uvijek iste osobe, gotovo uvijek pripadnici vladajuće klase i tako dalje), a narod je pozvan da izabere kandidata koji će mu kasnije naređivati što treba da čini, sve po logici većine koja pobjeđuje nad manjinom. Suvremena pouka: zastupnik nas ne može osloboditi nikakvog izrabljivanja, zato što je zastupnik vladajuće klase patetičan kao i onaj iz proleterske, rekao je netko . . . Problem, prema tome, leži u zastupanju. Da li izabrani zaista predstavlja većinu naroda? Najvjerojatnije ne, budući da nemaju svi pravo glasa (dobna granica, državljanstvo, prebivalište . . .), ali da li barem predstavlja većinu birača? Najvjerojatnije ne, pošto samo jedan dio birača izlazi na izbore, nadasve u današnje vrijeme kad je biračka suzdržanost sve češća pojava.

Znači ne predstavlja niti većinu broja birača? U biti ne. Čak i uzimajući u obzir da na izborima nije bilo nikakvih nepravilnosti, ipak kandidat slijedi program koji je on sastavio (mada se njega neće nikada pridržavati), a upravlja i vlada na temelju svojih interesa i svojeg mišljenja (koje ne može i neće moći nikada nikoga predstavljati, upravo zbog svojstvenog obilježja misli koja je, ili bi barem trebala biti, jedina i različita za svaku osobu).

Da li demokracija može postati direktna? Direktna demokracija funkcionira na sljedeći način: odluke zaista donosi narod putem narodnih skupština i javnim glasanjem, da bi se izbjegle moguće izborne prijevare. Sve to postaje, dakle, izvedivo i ostvarivo, mada sporije te nešto zamršenije i složenije, no ipak izvedivo i ostvarivo među manjim brojem ljudi, u jednoj zajednici, u gradiću, u slabo naseljenom području.

Postaje zaista vladavina većine, u smislu da svaku odluku donose svi po, naravno, kriteriju većine. Međutim, vladavina većine, iako se većina stalno izmjenjuje pošto ne proizlazi iz glasa koji traje godinama već se mijenja iz odluke u odluku, ipak ostaje vladavina, to jest diktat jednog dijela stanovništva nad drugim. I u ovom slučaju dakle ne bi bila istinska vladavina naroda, ne bi bila prava demokracija.

Može li onda zaista izniknuti nešto direktno, odnosno slobodno i jednako, bez radikalnog raskida s ovim sistemom smrti?

Da li je današnja demokracija pravedna, ili barem prihvatljiva?

Mogli bi citirati nekoliko Malatestinih riječi: „Kada demokracija ne bi bila samo puko sredstvo za prijevaru naroda, buržoazija bi, zbog ugroženosti vlastitih interesa, pripremala pobunu, koristeći svu snagu i utjecaje proizišle iz vlasništva nad bogatstvom, da bi podsjetila vladu na njenu ulogu običnog žandara u službi buržoazije. [ . . . ] Organ i uloga su nerazdvojivi pojmovi. Oduzmete organu njegovu ulogu, ili će organ umrijeti ili se uloga obnoviti. Dovedite vojsku na područje gdje za rat, unutarnji i vanjski, nema ni razloga ni bojazni, ona će izazvati rat, a ako ne uspije, propast će. Na području gdje nema zločina za istragu i zločinaca za hapšenje, policija će stvoriti zločine i zločince, ili će pak nestati.” Bez

primjedbi, zato što „demokratska normalnost” koja bi jamčila svima slobodu i dobrostanje ne može postojati.

Došlo je vrijeme da se borimo za nešto drugo? Može li postojati svijet bez vlade? Kada će podanici probuditi svoje zle strasti kojima će uništiti zlo postojanja?

Demokracija je već skinula svoju masku, kada će izrabljivani zbaciti svoje maske da bi priveli kraju ovaj bijedni svijet?

Anarhistička biblioteka

Anti-Copyright

18. 12. 2012.



Demokratska hipnoza  
2012.

S talijanskog prevela: Erika Preden  
*Ipnosi democratica*, „L'innocenza del divenire”, br. 0,2, 2012

<http://anarhisticka-biblioteka.net>